Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

21. března 2019 *

„Řízení o předběžné otázce – Vnitřní trh se zemním plynem – Koncese na veřejnou službu distribuce – Předčasné ukončení koncesí na konci přechodného období – Náhrada, kterou nový koncesionář dluží bývalému koncesionáři – Zásada právní jistoty“

Ve věci C-702/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Consiglio di Stato (Státní rada, Itálie) ze dne 15. června 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 14. prosince 2017, v řízení

Unareti SpA

proti

Ministero dello Sviluppo Economico,

Presidenza del Consiglio dei Ministri – Dipartimento per gli Affari Regionali,

Autorità Garante per l'Energia Elettrica il Gas e il Sistema Idrico – Sede di Milano,

Presidenza del Consiglio dei Ministri – Conferenza Stato Regioni ed Unificata,

Ministero per gli affari regionali – Dipartimento per gli affari regionali e le autonomie,

Conferenza Unificata Stato Regioni e Enti Locali,

za přítomnosti:

Lucie Sanfilippo,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot (zpravodaj), předseda senátu, C. Toader, A. Rosas, L. Bay Larsen a M. Safjan, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: italština.

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Unareti SpA G. Caiou, A. Clariziou, M. Midirim a S. Colombarim, avvocati,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s F. Sclafanim, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi O. Beynet, jakož i G. Gattinarou a P. Ondrůškem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu unijního práva v oblasti koncesí na veřejné služby a zásady právní jistoty.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Unareti SpA na straně jedné a Ministero dello Sviluppo Economico (ministerstvo pro hospodářský rozvoj, Itálie), Presidenza del Consiglio dei Ministri – Dipartimento per gli Affari Regionali (předsednictvo rady ministrů – odbor pro regionální záležitosti, Itálie), Autorità Garante per l'Energia Elettrica il Gas e il Sistema Idrico – Sede di Milano (Úřad pro regulaci elektrické energie, plynu a vody – ústředí v Miláně, Itálie), Presidenza del Consiglio dei Ministri – Conferenza Stato Regioni ed Unificata (předsednictvo rady ministrů – společná konference pro vztahy mezi státem a regiony, Itálie), Ministero per gli affari regionali – Dipartimento per gli affari regionali e le autonomie (ministerstvo pro regionální záležitosti, odbor pro regionální záležitosti a samosprávu, Itálie) a Conferenza Unificata Stato Regioni e Enti Locali (společná konference pro vztahy mezi státem, regiony a orgány místní samosprávy, Itálie) na straně druhé ve věci žaloby, kterou se jmenovaní domáhají, aby bylo zrušeno decreto ministeriale n. 74951 recante „Approvazione del documento ‚Linee Guida su criteri e modalità applicative per la valutazione del valore del rimborso degli impianti di distribuzione del gas naturale' " (ministerské nařízení č. 74951, kterým se schvaluje dokument „Pokyny týkající se kritérií a aplikačních postupů pro posouzení výše náhrady v souvislosti se zařízeními pro distribuci zemního plynu") ze dne 22. května 2014 (GURI č. 129, ze dne 6. června 2014) a dále decreto interministeriale n. 106, regolamento recante modifica al decreto del 12 novembre 2011, n. 226, concernente i criteri di gara per l'affidamento del servizio di distribuzione del gas naturale (mezirezortní ministerské nařízení č. 106, kterým se mění nařízení č. 226 ze dne 12. listopadu 2011 upravující kritéria pro zadávání veřejných zakázek na služby distribuce zemního plynu) ze dne 20. května 2015 (GURI č. 161, ze dne 14. července 2015).

Právní rámec

Unijní právo

3 Článek 24 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. 2009, L 211, s. 94) stanoví:

„Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavy nebo za ně odpovídají, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze, určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy, […]"

Italské právo

4 Článek 14 decreto legislativo n. 164, attuazione della direttiva n. 98/30/CE recante norme comuni per il mercato interno del gas naturale, a norma dell'articolo 41 della legge 17 maggio 1999, n. 144 (legislativní nařízení č. 164, kterým se podle článku 41 zákona č. 144 ze dne 17. května 1999 provádí směrnice 98/30/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem), ze dne 23. května 2000 (GURI č. 142, ze dne 20. června 2000), stanoví, že činnost distribuce zemního plynu je v zásadě činností veřejné služby, na kterou obce udělují koncese koncesionářům vybraným výlučně prostřednictvím nabídkového řízení na dobu nepřesahující dvanáct let.

5 Ohledně stávajících koncesí na distribuci zemního plynu, které nebyly zadány na základě vyhlášení veřejného zadávacího řízení, čl. 15 odst. 5 uvedeného legislativního nařízení upřesňuje:

„Pro distribuci plynu nadále platí koncese existující ke dni, kdy toto nařízení vstoupilo v platnost, stejně tak jako koncese společností vzniklých z transformace současného provozu až do uplynutí stanovené lhůty platnosti, pokud k němu dojde před uplynutím přechodného období stanoveného v odstavci 7. Stávající koncese, pro které není stanoveno uplynutí lhůty platnosti, nebo je stanovena lhůta, která přesahuje přechodné období, platí do skončení tohoto přechodného období. V tomto posledně uvedeném případě se stávajícím subjektům, jimž byly zadány zakázky, a držitelům koncesí přiznává náhrada na náklady nového provozovatele […], která se vypočítá na základě kritérií uvedených v dohodách nebo smlouvách, nelze-li příslušná kritéria vyvodit z vůle smluvních stran, vypočítá se podle kritérií uvedených v čl. 24 písm. a) a b) regio decreto n. 2578 [approvazione del testo unico della legge sull'assunzione direta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province (královské nařízení č. 2578, kterým se schvaluje konsolidované znění zákona o přímém plnění veřejných služeb obcemi a provinciemi), (GURI č. 52, ze dne 4. března 1926)] ze dne 15. října 1925. Ocenění ušlého zisku vyplývajícího z předčasného ukončení koncesního vztahu je vždy vyloučeno."

6 Článek 24 královského nařízení č. 2578 ze dne 15. října 1925 stanoví, že v rámci právní úpravy týkající se zpětného odkupu koncesí na služby obcemi, je třeba zohlednit následující kritéria:

„a) průmyslovou hodnotu zařízení a příslušného movitého a nemovitého majetku, s přihlédnutím k době, která uplynula od skutečného začátku daného provozu a od případných oprav zařízení či materiálu, a rovněž s přihlédnutím k ustanovením, která jsou obsažena v koncesní smlouvě, týkajícím se vlastnictví uvedeného materiálu ke dni uplynutí platnosti koncese;

b) zálohy nebo dotace poskytnuté obcemi, jakož i poměrné registrační poplatky uhrazené koncesionáři a odměny případně zaplacené obcím udělujícím koncesi, a to vždy s přihlédnutím ke skutečnostem uvedeným v předchozím písmenu."

7 Článek 5 odst. 2 a 3 decreto n. 226 del ministro dello sviluppo economico et del ministre per i rapporti con le regioni e la coesione territoriale recante regolamento per i criteri di gara e per la valutazione dell'offerta per l'affidamento del servizio della distribuzione del gas naturale, in attuazione dell'articolo 46-bis del decreto legge 1° ottobre 2007 n. 159, convertito in legge, con modificazioni, dalla legge 29 novembre 2007, n. 222 (nařízení č. 226 ministra pro hospodářský rozvoj a ministra odpovědného za vztahy s regiony a územní soudržnost, kterým se stanoví kritéria pro zadávací řízení a pro posuzování nabídek v souvislosti se zadáváním veřejné služby distribuce zemního plynu a jímž se provádí čl. 46a legislativního nařízení č. 159 ze dne 1. října 2007, které bylo zákonem č. 222 ze dne 29. listopadu 2007 pozměněno na zákon, ve znění změn a doplňků) ze dne 12. listopadu 2011 (řádný doplněk ke GURI č. 22, ze dne 27. ledna 2012), ve svém původním znění uvádí:

„2. Výše náhrady ve prospěch držitelů zanikajících koncesí, u nichž není stanovena doba platnosti, nebo je stanovena sjednaná doba platnosti, která překračuje den zániku koncese na služby podle oznámení o zahájení zadávacího řízení na zadání nové koncese, se vypočítá na základě ustanovení

dohod nebo smluv, v souladu s čl. 15 odst. 5 legislativního nařízení č. 164 ze dne 23. května 2000, ve znění pozdějších předpisů, zejména v případech předčasného ukončení smlouvy vzhledem ke sjednané době platnosti.

3. V případě, že metodika pro výpočet výše náhrady nositelům práv uvedeným v odstavci 2 nevyplývá ze smluvních dokumentů, včetně případu, kdy se obecně uvádí, že výše náhrady musí odpovídat tržním cenám, se uplatňují kritéria stanovená v čl. 24 odst. 4 písm. a) a b) královského nařízení č. 2578 ze dne 15. října 1925, a to za podmínek uvedených v odstavcích 5 až 13 a jen pro tu část zařízení, která je vlastněná provozovatelem, ve vztahu ke které není po ukončení doby platnosti koncese stanoven bezplatný převod na místní orgán udělující koncesi.“

8 Článek 4 odst. 6 decreto-legge n. 69 convertito, con modificazioni, dalla legge 9 agosto 2013 n. 98, disposizioni urgenti per il rilancio dell’economia (nařízení s mocí zákona č. 69, přeměněné na zákon, ve znění zákona č. 98 ze dne 9. srpna 2013, o naléhavých ustanoveních k oživení hospodářství) ze dne 21. června 2013 (řádný doplněk ke GURI č. 144, ze dne 21. června 2013) stanoví, že v zájmu snadnějšího provádění zadávacích řízení týkajících se zadání veřejné zakázky na distribuci plynu a snížení nákladů místních orgánů a podniků „ministerstvo pro hospodářský rozvoj může vydat pokyny týkající se kritérií a praktického postupu pro posouzení výše náhrady v souvislosti se zařízeními pro rozvod zemního plynu, a to v souladu s článkem 5 nařízení č. 226 ze dne 12. listopadu 2011“.

9 „Pokyny týkající se kritérií a postupů pro posouzení výše náhrady v souvislosti se zařízeními pro distribuci zemního plynu“, uvedené v legislativním nařízení č. 69 ze dne 21. června 2013, byly schváleny ministerským nařízením č. 74951 ze dne 22. května 2014.

10 Článek 1 odst. 16 decreto-legge n. 145 convertito, con modificazioni, dalla legge 21 febbraio 2014 n. 9, interventi urgenti di avvio del piano „destinazione Italia“ per il contenimento delle tariffe elettriche e del gas, per l’internazionalizzazione, lo sviluppo e la digitalizzazione delle imprese, nonché misure per la realizzazione di opere pubbliche ed EXPO 2015 (nařízení s mocí zákona č. 145, přeměněné na zákon, ve znění zákona č. 9 ze dne 21. února 2014, o naléhavých ustanoveních pro spuštění plánu „cíl Itálie“ za účelem zachování cen elektřiny a plynu, internacionalizace, rozvoje a digitalizace podniků, jakož i opatření pro realizaci veřejných prací a výstavy EXPO 2015) ze dne 23. prosince 2013 (GURI č. 300, ze dne 23. prosince 2013) pozměnil čl. 15 odst. 5 legislativního nařízení č. 164 ze dne 23. května 2000 v tom smyslu, že nahradil v souvislosti s úpravou aspektů, na něž se nevztahují uvedené dohody nebo smlouvy, odkaz na kritéria uvedená v čl. 24 písm. a) a b) královského nařízení č. 2578 z roku 1925 odkazem na „pokyny týkající se kritérií a postupů pro posouzení výše náhrady podle čl. 4 odst. 6 legislativního nařízení č. 69 ze dne 21. června 2013“.

11 Decreto-legge del 24 giugno 2014, n. 91 convertito con modificazioni, della legge 11 agosto 2014 n. 116, disposizioni urgenti per il settore agricolo, la tutela ambientale e l’efficientamento energetico dell’edilizia scolastica e universitaria, il rilancio e lo sviluppo delle imprese, il contenimento dei costi gravanti sulle tariffe elettriche, nonché per la definizione immediata di adempimenti derivanti dalla normativa europea (nařízení s mocí zákona ze dne 24. června 2014 č. 91, přeměněné na zákon, ve znění zákona č. 116 ze dne 11. srpna 2014, o naléhavých ustanoveních pro odvětví zemědělství, ochranu životního prostředí a energetickou účinnost školních a univerzitních budov, oživení a rozvoj podniků, omezení nákladů zatěžujících ceny elektřiny, jakož i pro okamžitou definici povinností vyplývajících z evropského práva) ze dne 24. června 2014 (GURI č. 144, ze dne 24. června 2014) provedlo další změnu čl. 15 odst. 5 legislativního nařízení č. 164 ze dne 23. května 2000, přičemž stanovilo, že náhrada se vypočítává v souladu s ustanoveními dohod a smluv, „pokud byly uzavřeny přede dnem, kdy vstoupilo v platnost“ nařízení č. 226 ze dne 12. listopadu 2011.

12 Článek 5 odst. 2 nařízení č. 226 ze dne 12. listopadu 2011, ve znění mezirezortního ministerského nařízení č. 106 ze dne 20. května 2015 stanoví, že kritérium smluvního stanovení náhrady se uplatní, „pokud smluvní dokumenty byly uzavřeny před 11. únorem 2012 a obsahují všechny metodologické

prvky, jako jsou ceníky pro různé druhy zařízení, které se použijí na aktualizovaný seznam aktiv, a upravují fyzické opotřebení, včetně životnosti různých druhů zařízení, pro účely výpočtu a ověření výše náhrady, včetně úředního“. Tento článek v odstavci 3 dodává, že v případě, že metodika výpočtu výše náhrady „nevyplývá ze smluvních dokumentů uzavřených před 11. únorem 2012, včetně případu, kdy se obecně uvádí, že výše náhrady musí být vypočtena na základě královského nařízení č. 2578 ze dne 15. října 1925, aniž by se upřesnila metodika, nebo že musí být oceněna vzhledem k tržním cenám“, použije se postup uvedený v čl. 5 odst. 5 až 13 nařízení č. 226 ze dne 12. listopadu 2011 „pouze na tu část zařízení ve vlastnictví provozovatele, ve vztahu ke které není po ukončení doby platnosti koncese stanoven bezplatný převod na místní orgán udělující koncesi, za podmínek stanovených v pokynech týkajících se kritérií a postupů pro posouzení výše náhrady“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

13 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že společnost Unareti zajišťuje veřejnou službu distribuce zemního plynu v 213 italských obcích, z nichž většina se nachází v Lombardii, prostřednictvím sítě, která má délku přibližně 7 650 kilometrů (dále jen „km“), a v objemu přibližně 2 miliard metrů krychlových plynu ročně.

14 U Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regionální správní soud pro Lazio, Itálie) podala návrh na zrušení „pokynů týkajících se kritérií a aplikačních postupů pro posouzení výše náhrady v souvislosti se zařízeními pro distribuci zemního plynu“, které byly schváleny ministerským nařízením č. 74951 ze dne 22. května 2014.

15 Později svou žalobu doplnila o návrh na zrušení mezirezortního ministerského nařízení č. 106 ze dne 20. května 2015.

16 Společnost Unareti zejména tvrdila, že napadená nařízení jsou v rozporu se zásadou právní jistoty, protože by se zpětnou účinností mohla být zbavena možnosti dovolávat se při výpočtu náhrady, na kterou má jako končící koncesionář nárok, smluvních ujednání nebo královského nařízení č. 2578 ze dne 15. října 1925, a mohla by být nucena řídit se „pokyny týkajícími se kritérií a postupů pro posouzení výše náhrady v souvislosti se zařízeními pro distribuci zemního plynu“ schválenými ministerským nařízením č. 74951 ze dne 22. května 2014, což by pro ni bylo nevýhodné.

17 Rozsudkem ze dne 14. října 2016 Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regionální správní soud pro Lazio) žalobu zamítl.

18 Společnost Unareti podala proti uvedenému rozsudku odvolání ke Consiglio di Stato (Státní rada, Itálie).

19 Tento soud uvádí, že musí skloubit otevření dotčeného trhu konkurenci a ochranu již vzniklých smluvních vztahů. V této souvislosti považuje za nezbytné, aby Soudní dvůr vyložil „relevantní ustanovení unijního práva“ a zásadu právní jistoty, zejména s ohledem na rozsudky ze dne 17. července 2008, ASM Brescia (C-347/06, EU:C:2008:416, bod 71), a ze dne 12. prosince 2013, Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation (C-362/12, EU:C:2013:834, bod 44), aby věděl, zda brání změnám, které byly zavedeny napadenými nařízeními.

20 Za těchto podmínek se Consiglio di Stato (Státní rada) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání uvedené zásady a právní předpisy […] vnitrostátní právní úpravě, která stanoví zpětné uplatnění kritérií pro určení výše náhrad, které mají být zaplaceny končícím koncesionářům, což má dopad na existující obchodní vztahy, nebo je takové uplatnění i s ohledem na zásadu proporcionality odůvodněné nutností ochrany jiných veřejných zájmů evropského významu souvisejících s potřebou

umožnit vyšší úroveň ochrany konkurenční struktury dotyčného trhu, spolu s větší ochranou uživatelů služeb, kteří by mohli být nepřímo zatíženi účinky případného zvýšení částek, které mají být vyplaceny končícím koncesionářům?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

21 Úvodem je třeba odmítnout argumentaci italské vlády, která tvrdí, že je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce nepřípustná, protože nesplňuje požadavky článku 94 jednacího řádu Soudního dvora.

22 Podle tohoto článku musí žádost o rozhodnutí o předběžné otázce kromě znění předběžných otázek položených Soudnímu dvoru obsahovat zaprvé stručné vylíčení předmětu sporu, jakož i rozhodných skutečností tak, jak byly zjištěny předkládajícím soudem, nebo alespoň vylíčení skutkových okolností, na kterých jsou otázky založeny, zadruhé znění vnitrostátních předpisů, jejichž použití přichází v projednávané věci v úvahu, a případně příslušnou vnitrostátní judikaturu, a zatřetí uvedení důvodů, na základě kterých má předkládající soud pochybnosti o výkladu nebo platnosti určitých ustanovení unijního práva, jakož i vztah, který spatřuje mezi těmito ustanoveními a vnitrostátními právními předpisy použitelnými ve sporu v původním řízení [rozsudek ze dne 26. května 2016, NN (L) International, C-48/15, EU:C:2016:356, bod 22].

23 Ze znění předkládacího rozhodnutí přitom vyplývá, že tyto podmínky splňuje, protože dostatečným způsobem popisuje skutkové okolnosti sporu v původním řízení, které jsou uvedeny v bodech 13 až 15 tohoto rozsudku, protože Soudní dvůr seznamuje s relevantním vnitrostátním právním rámcem, který je uveden v bodech 4 až 12 tohoto rozsudku, a protože Soudnímu dvoru umožňuje pochopit důvody uvedené v bodech 16 a 19 tohoto rozsudku, které vedly předkládající soud k tomu, že v rámci sporu v původním řízení požádal o výklad unijního práva upravujícího koncese na veřejné služby a zásadu právní jistoty.

24 Z toho vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžné otázce

25 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda unijní právo upravující koncese na veřejné služby ve spojení se zásadou právní jistoty musí být vykládáno v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která pozměňuje normativní rámec pro výpočet náhrady, na kterou mají nárok držitelé koncesí na distribuci zemního plynu, které byly uděleny bez soutěže, z důvodu, že uvedené koncese byly předčasně ukončeny proto, aby byly znovu uděleny po zajištění soutěže.

26 Je třeba připomenout, že v oblasti koncesí na veřejné služby unijní sekundární právo, které se použije ve věci v původním řízení, to znamená článek 24 směrnice 2009/73, pouze stanoví, že členské státy určí jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy na určitou dobu, kterou stanoví s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze.

27 Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že i když koncese na veřejné služby nespadá do rozsahu působnosti směrnic týkajících se různých kategorií veřejných zakázek (viz zejména rozsudek ze dne 21. července 2005, Coname, C-231/03, EU:C:2005:487, bod 16), z unijního primárního práva vyplývá, že veřejné orgány, které zamýšlejí takovouto koncesi udělit, jsou povinny obecně dodržovat základní pravidla Smlouvy o FEU, a obzvláště zásadu zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 7. prosince 2000, Telaustria a Telefonadress, C-324/98, EU:C:2000:669, bod 60).

28 Konkrétně v rozsahu, v němž má takováto koncese nepochybný přeshraniční význam, představuje její udělení podniku nacházejícímu se v členském státě veřejného zadavatele bez jakékoli transparentnosti rozdílné zacházení v neprospěch podniků nacházejících se v jiném členském státě, které by mohly mít o tuto koncesi zájem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2008, ASM Brescia, C-347/06, EU:C:2008:416, bod 59 a citovaná judikatura).

29 Jestliže není odůvodněno objektivními skutečnostmi, představuje takovéto rozdílné zacházení, které vyloučením všech podniků nacházejících se v jiném členském státě, než je ten, v němž se nachází veřejný zadavatel, znevýhodňuje především tyto podniky, nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti zakázanou na základě článků 49 SFEU a 56 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2008, ASM Brescia, C-347/06, EU:C:2008:416, bod 60).

30 Po připomenutí výše uvedeného je třeba uvést, že pravidla uvedená v bodech 26 až 29 tohoto rozsudku se týkají povinností veřejného zadavatele při udělování koncese na veřejnou službu distribuce zemního plynu, zejména v případě, kdy představuje určitý přeshraniční zájem.

31 To však není ani předmětem, ani účinkem nařízení napadených ve věci v původním řízení, která se týkají pouze normativního rámce pro výpočet náhrady stanovené vnitrostátním právem, a to čl. 15 odst. 5 legislativního nařízení č. 164 ze dne 23. května 2000, ve znění použitelném na spor v původním řízení, ve prospěch držitele stávající koncese, která byla udělena bez předchozí soutěže a předčasně ukončena proto, aby byla po ukončení zadávacího řízení provedeného pouze podle vnitrostátního práva, konkrétně podle článku 14 téhož legislativního nařízení, znovu udělena; směrnice 2009/73 totiž nestanoví, že by měly být zpochybněny existující koncese na distribuci plynu.

32 Z toho vyplývá, že zpochybnění existujících koncesí, jehož důsledky z části stanoví nařízení, která byla napadena ve věci v původním řízení, nepramení z unijního práva upravujícího koncese na poskytování veřejné služby distribuce plynu.

33 Kromě toho pozměnění normativního rámce provedené těmito nařízeními, které mají za cíl omezit v určitých případech možnost příjemce náhrady dovolávat se ustanovení, která jsou uvedena v koncesní smlouvě nebo v královském nařízení č. 2578 ze dne 15. října 1925, nemůže samo o sobě představovat nerovné zacházení v neprospěch podniků, které by mohly mít zájem o takovou službu, jako je ta, kterou poskytuje společnost Unareti, a které se nachází na území jiného členského státu než Itálie. Takovéto pozměnění normativního rámce totiž platí bez rozdílu pro podniky se sídlem v Itálii, jakož i pro podniky, které mají své sídlo v jiném členském státě.

34 V této souvislosti je třeba připomenout, že zásadu právní jistoty jsou sice podle unijního práva povinny dodržovat všechny vnitrostátní orgány, avšak musí tak činit jen tehdy, pokud jsou pověřeny uplatňováním unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2008, ASM Brescia, C-347/06, EU:C:2008:416, bod 65 a citovaná judikatura).

35 Jak přitom bylo uvedeno v bodech 32 a 33 tohoto rozsudku, italské orgány tím, že existující koncese předčasně ukončily, a tím, že přijaly nařízení, která byla napadena ve věci v původním řízení, nejednaly na základě povinnosti uplatňovat unijní právo.

36 Tato charakteristika věci v původním řízení ji v tomto ohledu odlišuje od věcí, které uvádí předkládající soud, v nichž byly vydány rozsudky ze dne 17. července 2008, ASM Brescia (C-347/06, EU:C:2008:416, bod 71), a ze dne 12. prosince 2013, Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation (C-362/12, EU:C:2013:834), a v nichž byla zásada právní jistoty použita s ohledem na povinnosti vyplývající z unijního práva, podle nichž byly příslušné vnitrostátní orgány povinny odůvodnit rozdílné zacházení, které porušovalo pravidla uvedená v bodech 27 až 29 tohoto rozsudku, a vrátit daně vybrané v rozporu s unijním právem.

37 Na položenou otázku je tedy třeba odpovědět, že unijní právo upravující koncese na veřejné služby ve spojení se zásadou právní jistoty musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která pozměňuje normativní rámec pro výpočet náhrady, na kterou mají nárok držitelé koncesí na distribuci zemního plynu, které byly uděleny bez soutěže, z důvodu, že uvedené koncese byly předčasně ukončeny proto, aby byly znovu uděleny po zajištění soutěže.

K nákladům řízení

38 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Unijní právo upravující koncese na veřejné služby ve spojení se zásadou právní jistoty musí být vykládáno v tom smyslu, že nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, která pozměňuje normativní rámec pro výpočet náhrady, na kterou mají nárok držitelé koncesí na distribuci zemního plynu, které byly uděleny bez soutěže, z důvodu, že uvedené koncese byly předčasně ukončeny proto, aby byly znovu uděleny po zajištění soutěže.

Podpisy.